Περί ψυχικών νόσων († Αρχιμ. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 1 Αυγούστου, 2023

– Γέροντα, εἶναι γνωστὸ πὼς ἕνα ποσοστὸ ψυχιάτρων θεωρεῖ ὡς αἴτιο μερικῶν ψυχασθενειῶν τὴν ἐγκράτεια κατὰ τὴ νεανικὴ ἡλικία. Τὶ μποροῦμε νὰ τοὺς ἀπαντήσουμε;

– Ἡ τοποθέτησή τους εἶναι λανθασμένη καὶ ἡ ἐξήγηση γι’ αὐτό πολὺ ἁπλή. Ὅσοι ἐπισκέπτονται τὸν ψυχίατρο εἶναι ἀσθενεῖς. Δὲν πάει κανεὶς στὸ γιατρὸ στὰ καλὰ καθούμενα, δηλαδὴ ὑγιής. Ἐπειδὴ τώρα ἕνα ποσοστό τῶν ἀσθενῶν αὐτῶν δὲν ἔχει σαρκικὲς σχέσεις, βγάζουν τὸ συμπέρασμα ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὶς φροϋδικές θεωρίες ὅτι ἡ αἰτία τῶν νευροψυχικῶν διαταραχῶν εἶναι ἡ ἐγκράτεια. Ἐγὼ ὅμως γνωρίζω δεκάδες νέων οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐγκρατεῖς καὶ φυσικὰ ἔχουν θαυμάσια ψυχικὴ ὑγεία.

– Τί μποροῦμε νὰ ποῦμε γιὰ τὴν ψυχανάλυσι;

– Ἡ ψυχανάλυσι ξεκίνησε μὲ τὸν Φρόϋντ, ὁ ὁποῖος ὑποστήριζε ὅτι οἱ ψυχικὲς διαταραχὲς εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς καταπιέσεως τῆς σεξουαλικῆς ὁρμῆς, τοῦ γενετησίου ἐνστίκτου τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τὴν ψυχανάλυσι μὲ κατάλληλες ἐρωτήσεις καὶ ὕπνωσι προσπαθοῦν νὰ βοηθήσουν τὸν πάσχοντα νὰ ἀνασύρη ἀπό τὸ ὑποσυνείδητό του παλαιὲς ψυχοτραυματικὲς ἐμπειρίες καὶ εκεὶ νὰ ἀνακαλύψη τὴν ἀφετηρία τῆς ἐνοχῆς του, πού βέβαια κατ’ αὐτοὺς ἔχει σχέσι μὲ τὴ μὴ ἱκανοποίησι τῆς γενετησίου ὁρμῆς.

‘Ἡ ἐποχή μας ὅμως, ἐποχή δυστυχῶς πλήρους ἀποχαλινώσεως, διέψευσε παταγωδῶς τὸν Φρόϋντ, διότι σύμφωνα μὲ τὴ θεωρία του, ἐφ’ ὅσον σήμερα δὲν ὑπάρχει

καταπίεσι τοῦ σεξουαλικοῦ ἐνστίκτου, ἀλλὰ πλήρης ἀπελευθέρωσή του καὶ ἱκανοποίησὶ του, θὰ έπρεπε νὰ εἶχαν μειωθῆ οἱ ψυχοπάθειες· συμβαίνει ὅμως τὸ ἀκριβῶς ἀντίθετο: ὁ ἀριθμός δηλ. τῶν ψυχοπαθών, σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες πού καταφθάνουν τὰ τελευταῖα ἔτη, ἔχει αὐξηθῆ!

– Δηλαδή δὲν θὰ συνιστούσατε σὲ κάποιον νὰ καταφύγη σὲ ψυχανάλυσι;

– Είναι χαμένος χρόνος καὶ σπατάλη χρημάτων, παιδὶ μου! Ἡ κλασσικὴ Ἰατρική, ἡ ὁποία ἐφαρμόζει μιὰ θεωρία μόνο ἂν αὐτὴ ἔχει νὰ ἐπιδείξη ἀναντίρρητα θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα, δὲν χρησιμοποιεῖ τὴν ψυχανάλυσι ὡς θεραπευτικὸ μέσο, διότι μέχρι σήμερα ἡ τελευταία αὐτὴ δὲν κατώρθωσε νὰ προσκομίσει στοιχεῖα τὰ ὅποια νὰ ἀποδεικνύουν ὅτι ἔχει θεραπευτικὴ ἀξία.

– Ἐπιτρέπεται νὰ παίρνουν ψυχοφάρμακα οἱ Χριστιανοί; Διότι πολλοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ ἄγχος, ἡ κατάθλιψι, ἡ μελαγχολία καὶ γενικώτερα οἱ ψυχοπάθειες θεραπεύονται μόνο μὲ πνευματικὴ ζωή, δηλ. μὲ προσευχή, ἐκκλησιασμό, ἐξομολογήση, Θ. Κοινωνία κ.λπ.

– Όταν χρειάζεται, πρέπει νὰ τὰ παίρνουν καὶ οἱ Χριστιανοί.

– Μά τὶ μποροῦν νὰ κάνουν τὰ φάρμακα αὐτά στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου;

– Θά πρέπει νὰ ξεκαθαρίσουμε ἀπό τὴν ἀρχὴ ὅτι τὰ λεγάμενα ψυχοφάρμακα ἤ ἠρεμιστικά, οἱ ὑλικές δηλ. αὐτές οὐσίες, δὲν μποροῦν μὲ κανένα τρόπο νὰ δώσουν στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου τὴν ποθούμενη ἠρεμία, οὔτε νὰ φέρουν παρηγοριά καὶ ἐλπίδα στὴν ψυχὴ μίας μητέρας π.χ., τῆς ὁποίας ἀπεβίωσε ὁ γιός, οὔτε ἀκόμη νὰ ἀπαλλάξουν τὴ συνείδησι ἑνός ἀνθρώπου ἀπό τὶς τύψεις τῶν ἁμαρτιῶν τὶς οποίες διέπραξε. Αὐτά τὰ δωρήματα μόνον «ἄνωθεν καταβαίνουσι, ἐκ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων». Καὶ μόνον οἱ Λειτουργοὶ (οἱ Ἱερεῖς καὶ μάλιστα οἱ Πνευματικοὶ) τῆς Ἐκκλησίας μποροῦν νὰ θεραπεύσουν αὐτές τὶς καταστάσεις τῶν ἀνθρώπων.

– Τότε γιατὶ εἴπατε ὅτι χρειάζονται τὰ ψυχοφάρμακα;

– Ακούστε: Ἄγχος ἤ κατάθλιψη δὲν ἐμφανίζουν οἱ ἄνθρωποι μόνον ἀπό παράγοντες, ὅπως εἶναι οἱ παραπάνω, ἤ ἀκόμη ἀπό μιὰ οἰκονομική καταστροφὴ ἤ ἀπό καταπίεσι καὶ ἐξουθένωσι τῆς προσωπικότητὸς τους κ.τ.λ., ἀλλὰ καὶ ἀπό παράγοντες ποῦ ξεκινοῦν ἀπό τὸ νευρικὸ σύστημα (ἐγκέφαλο) τοῦ ἀνθρώπου. Δηλαδὴ ἀπὸ διαταραχὴ τῶν ἀνωτέρων λειτουργιῶν τοῦ ἐγκέφαλου, ὅπως τοῦ συναισθήματος, τῆς σκέψεως, τῆς βουλήσεως κ.λπ. Αὐτοῦ τοῦ τύπου τὸ ἄγχος ἤ ἡ κατάθλιψι κ.τ.λ. βελτιώνονται ἤ καὶ θεραπεύονται μὲ τὰ ψυχοφάρμακα, φάρμακα δηλ. τὰ ὅποια δροῦν στὶς λειτουργίες τοῦ ἐγκέφαλου μὲ σκοπὸ νὰ τὶς ἐπαναφέρουν στὸν κανονικὸ τοὺς ρυθμό. Γιὰ νὰ τὸ πῶ μὲ πιὸ ἄπλα λόγια: Πολλοὶ ἀπό τοὺς Χριστιανοὺς ἑστιάζουν τὴν προσοχὴ τοὺς στὸ ἄυλο συστατικό τοῦ ἀνθρώπου, δηλ. τὴν ψυχή, ἀποδίδοντας σ’ αὐτήν καὶ μόνο τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ ἄγχους, τῆς μελαγχολίας κ.λπ. καὶ ἔτσι ἀπορρίπτουν τὰ φάρμακα, δεδομένου ὅτι ἡ ὕλη δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιδράση στὸ ἄυλο. Λησμονοῦν ὅμως, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει καὶ σῶμα. Καὶ ἐπειδή ὁ ἐγκέφαλος, μέσω τοῦ οποίου ἐκδηλώνεται ἡ ψυχή, εἶναι ὄργανο τοῦ σώματος, μὲ ὑλικὰ μέσα (δηλ. μὲ φάρμακα ἤ παλαιότερα μὲ ινσουλινικὰ κώματα ἤ ἠλεκτροσὸκ) πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθοῦν οἱ διαταραχές του.

(Πηγή: enromiosini.gr*)*